Dosarul nr. 2r-414/24
(2-23078135-02-25r-31012024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Roman Pascari

D E C I Z I E

29 februarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Marina Anton și Ina Dutca

examinând în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Astafiev Valeri în interesele lui Lupașcu Victor împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 decembrie 2023, emisă la contestația înaintată de Lupașco Victor către OCN „Microinvest" SRL, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc,

a c o n s t a t :

La 30 mai 2023, debitorul Lupașco Victor, fiind reprezentat de avocatul Astafiev Valeri a depus o contestație către creditorul OCN „Microinvest" SRL, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

În motivarea acesteia a indicat că la 04 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice a reprezentantului creditorului OCN „Microinvest" SRL, a parvenit încheierea executorului judecătoresc Stoian Grigore nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023 de primire spre executare și intentare a procedurii de executare a documentul executoriu nr.2-*****/2021 din 13.09.2021, emis de judecătoria Orhei (sediul Central) privind încasarea de la Lupașco Victor Gheorghe în beneficiul OCN „Microinvest" SRL datoria în sumă totală de 797 835,64 lei.

Nu este de acord cu încheierea nr.176-15962/23 din 18.01.23 emisă de executorul judecătoresc Stoian Grigore, o consideră ca fiind vădit ilegală și neîntemeiată, abuzivă, deoarece a fost emisă contrar prevederilor legale.

Iar în acest sens a punctat că la 13 septembrie 2021 a fost emisă încheierea judecătoriei Orhei (sediul Central) nr.2-*****/2021 prin care s-a confirmat tranzacția încheiată între OCN „Microinvest" SRL și Victor Lupașco, Valeriu Lupașco și SRL „Fortvalex" potrivit căreia debitorii Tranzacției recunosc datoriile imputate acestora, inclusiv sumele restante cu toate plățile aferente (dobânzi, comisioane, penalități) derivate din Contractului de credit nr Anexa nr. 5 (nr. 19170054584) din 12.11. 2019 la Acordul cadru nr. 183 din 28.03.2019 (cu modificările și completările ulterioare), în sumă de 797 835 lei inclusiv: 629

844,95 lei soldul creditului, 48692,36 lei dobânda, 11958,50 lei comisionul, 107339,83 lei penalitatea.

La data de 12 august 2022, creditorul OCN „Microinvest” SRL a remis în adresa debitorului Lupașco Victor o notificare cu nr.24200, prin care ia comunicat că în conformitate cu contractul nr. 1-473 din 03.08.2022, OCN „Microinvest” SRL a cedat cu titlu oneros creanțele litigioase față de debitorul Lupașco Valeriu, Lupașco Victor și S.R.L Fortvalex, aferente încheierii judecătorești nr.2-*****/2021 din *****și încheierii judecătorești nr.2- 1957/2021 din 01.11.2021, emisă de judecătoria Orhei (sediul Central) către *****.

Potrivit notificării menționate, Lupașco Victor a fost informat despre faptul că începînd cu data de 09 august 2022, ***** a devenit noul creditor al debitorilor Lupașco Valeriu, Lupașco Victor și S.R.L Fortvalex, substituindu-se în toate drepturile principale și accesorii ale OCN „Microinvest” SRL.

La 18 octombrie 2022, OCN „Microinvest” SRL, s-a adresat la judecătoria Orhei (sediul Central) cu cerere privind înlocuirea succesorului în drepturi. Prin cererea înaintată, creditorul cedent OCN „Microinvest” SRL a solicitat înlocuirea în încheierea judecătorească nr. 2-*****/2021 din 13 septembrie 2021, emisă de Judecătoria Orhei, sediul central cu succesorul său în drept *****.

La 28 martie 2023, judecătorul judecătoriei Orhei (sediul Central) Vitalie Pîslariuc a examinat cererea privind succesiunea în drepturi, dosar nr.25- 468/22. În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul OCN „Microinvest” SRL, Șchiopu Galina a prezentat copia notei de contabilitate din 04.08.2022 privind transferul sumei de 975000 lei 00 bani, plătitor fiind ***** și beneficiar OCN „Microinvest” SRL și copia notei de contabilitate din 09.08.2022 privind transferul sumei de 825000 lei, plătitor fiind ***** și beneficiar O OCN „Microinvest” SRL.

Tot în cadrul ședinței de judecată din 28.03.2023, reprezentantul OCN „Microinvest” SRL a mai depus o cerere de concretizare a cererii de succesiune în drepturi a creditorului, prin care a solicitat în continuare să fie înlocuit creditorul OCN „Microinvest” SRL în încheierea judecătorească nr.2-*****/2021 din *****cu succesorul său în drepturi *****. Creditorul OCN „Microinvest” SRL a menționat: contractul nr.1-473 din 03.08.2022 a fost executat, deoarece conform actului de predare-primire din 09.08.2022 semnat între creditor cedent și creditor cesionar au fost transmise în original toate actele, inclusiv și documentul executoriu nr.2-*****/2021 din *****emis de judecătoria Orhei (sediul Central).

Reclamantul a concluzionat că nu este clar cum a fost posibil ca la 18.01.2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore să intenteze procedura de executare în temeiul documentului executoriu nr. 2-*****/2021 emis de Judecătoria Orhei (sediul Central) în beneficiul lui OCN „Microinvest” SRL, în situația în care ultima a transmis originalele documentelor executorii noului

cumpărător *****. După cum rezultă din actele prezentate de însăși reprezentantul OCN „Microinvest” SRL în cadrul ședinței de judecată, ***** a transferat la contul OCN „Microinvest” SRL banii în sumă totală de 1 800 000 lei.

Executorul judecătoresc Stoian Grigore a cunoscut despre faptul că OCN „Microinvest” SRL a înstrăinat către ***** creanțele ce izvorăsc din documentul executoriu nr.2-*****/2021 din *****emis de judecătoria Orhei (sediul Central), acesta fiind informat despre examinarea cererii privind succesiunea în drepturi la judecătoria Orhei (sediul Central). În ședința de judecată din 05.04.2023 din cadrul judecătoriei Orhei (sediul Central), reprezentantul OCN „Microinvest” SRL, dna Șchiopu Galina a comunicat despre faptul că executorul judecătoresc Stoian Grigore cunoaște despre înstrăinarea creanțelor care izvorăsc din documentul executoriu nr.2-*****/2021 din *****emis de judecătoria Orhei (sediul Central).

Reprezentantul OCN „Microinvest” SRL, dna Șchiopu Galina a comunicat instanței că odată cu înstrăinarea creanțelor către *****, Lupașco Victor nu mai înregistrează datorii față de compania de OCN „Microinvest” SRL.

Executorul judecătoresc Stoian Grigore a intentat procedura de executare nr.176-15962/2023 din 18.01.2023 în baza cererii unei persoane care la data de 18.01.2023 nu mai deținea calitatea de creditor. Or, odată ce a înstrăinat creanțele și a primit banii în cont, OCN „Microinvest” SRL nu mai poate pretinde să fie executat documentul executoriu în beneficiul său.

Așadar, a solicitat Lupașco Victor: anularea încheierii de primire spre executare și intentare a procedurii de executare nr.176-15962/2023 din 18.01.2023, emisă de executorul judecătoresc Stoian Grigore și anularea altor încheieri emise în cadrul procedurii de executare nr.176-15962/2023 din 18.01.2023 în privința lui Lupașco Victor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 decembrie 2023, a fost respinsă ca tardivă contestația înaintată de Lupașco Victor către OCN „Microinvest” SRL, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la anularea încheierii de primire spre executare și intentare a procedurii de executare nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023 și anularea altor încheieri emise în cadrul procedurii de executare nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023, în privința lui Lupașco Victor.

La 15 ianuarie 2024, avocatul Astafiev Valeri în interesele lui Lupașcu Victor a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 decembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 decembrie 2023 prin care a fost respinsă ca fiind tardivă contestaţia înaintată de Lupaşco Victor către OCN „Microinvest” S.R.L., intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian

Grigore cu privire la anularea încheierii de primire spre executare şi intentare a procedurii de executare nr.176-15962/2023 din 18.01.2023 şi anularea altor încheieri emise în cadrul procedurii de executare nr.17615962/2023 din 18.01.2023, în privinţa lui Lupaşco Victor, restituind contestaţia spre rejudecare pentru examinare în fond.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că la 29.12.2023, prin colet poştal de către avocatul Astafiev Valeri a fost recepţionată încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 25- 2123/23 din 12.12.2023.

La fel, a indicat că în motivarea încheierii sale instanţa, invocînd prevederile legale - a constatat cu certitudine că OCN „Microinvest" S.R.L. şi Cernat Vladimir la a sesizat executorul judecătoresc Stoian Grigore cu executarea documentului executoriu emis de Judecătoria Orhei (sediul Central) cu nr.2-*****/2021 din 13 septembrie 2021 privind încasarea de la Lupaşco Victor Gheorghe în beneficiul OCN „Microinvest" S.R.L. datoria în sumă totală de 797 835,64 lei.

Prin încheierea nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023 executorul judecătoresc a primit spre executare şi a intentat procedura de executare a documentului executoriu în cauză. În aceeaşi zi, la 18.01.2023 de către executorul judecătoresc Stoian Grigore a fost emisă încheierea de asigurare a executării documentelor executorii.

La caz a menționat că de fapt Cernat Vladimir şi reprezentantul OCN „Microinvest" SRL, Schiopu Galina, au solicitat continuarea executării documentului executoriu, însă, la materialele cauzei nu există care-va acte care ar confirma suspendarea executării procedurii menţionate. Totodată, a invocat prevederile art. 66 alin. (l), 78 alin. (l) din Codul de executare.

În speţa dată sunt relevante documentele care atestă faptul restituirii şi nici decum suspendării procedurii de executare şi anume - încheierea nr. 176-12578/2021 din 01.08.2022 privind restituirea documentului executoriu nr. 2-*****/2021 din *****şi transmiterea procedurii respective în arhivă. La fel, şi înştiinţarea nr. 176-12578/2021 din 01.08.2022 a executorului judecătoresc către OCN „Microinvest" SRL prin care se confirmă prin semnătură reprezentantului creditorului despre primire a încheierii de restituire a documentelor de executare. Recurentul a menționat că, actele respective au fost prezentate de executorul judecătoresc Stoian Grigore debitorului pentru a fi anexate la cauza privind înlocuirea succesorului în drepturi depusă de creditorul cedent O.C.N Microinvest S.R.L., dosar nr.25-486/2022 la judecătoria Orhei, sediul Central.

Referitor la primirea spre executare de către executorul judecătoresc a documentul executoriu nr. 2-*****/2021 din 13.09.2021, indicat de instanţă *supra* a menționat că potrivit art. 823 Cod Civil, dispoziţii generale cu privire la cesiunea de creanţă - o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de

titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. De asemenea, a invocat prevederile art. 60 alin. (l) CE. Aşadar, intentarea procedurii de executare poate fi cerută doar de două categorii de subiecţi: creditorul (direct sau prin reprezentant); instanţa de judecată (în anumite cazuri prevăzute de cod).

La caz, se atestă faptul că, executorul judecătoresc Stoian Grigore a intentat procedura de executare nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023, în interesele și în baza cererii unei persoane care la 18.01.2023, nu mai deţinea calitatea de creditor. Or, odată ce a înstrăinat creanţele şi a primit banii în cont, OCN „Microinvest" S.R.L. nu mai poate pretinde să fie executat documentul executoriu în beneficiul său.

Faptul că, executorul judecătoresc cunoştea cu certitudine despre cele menţionate *supra* se confirmă prin cererea depusă de acesta la 17.01.2023 la Judecătoria Orhei, sediul Central. Conform încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 05.06.2023, executorul judecătoresc a depus explicaţii cu nr. 176-15962/2023 la 19.06.2023 (f.d. 29-47) din care rezultă că, procedura de executare a fost depusă la cererea reprezentantului OCN „Microinvest" SRL şi Cernat Vladimir şi a anexat copia procedurii de executare în privinţa lui Lupaşco Valeriu, care nu este parte al prezentului litigiu. Urmează de menţionat că, executorul Stoian Grigore nu a executat încheierea sus indicată și a depus actele care se aflau în procedura de executare pentru o altă persoană. În pofida acestui fapt, prin încheierea instanţei din 26.06.2023 (f.d.48) acestea sunt anexate la materialele cauzei respective.

Suplimentar la caz, urmează de menţionat că, la 12.07.2023, executorul judecătoresc a recepţionat cererea reprezentantului Lupaşco Victor prin care se solicită încetarea procedurii de executare nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023, în folosul creditorului O.C.N. "Microinvest" S.R.L., deoarece debitorul Lupaşco Victor Gheorghe, conform certificatului nr. 14013 864 din 07.06.2023, eliberat de creditor, toate datoriile aferente contractului de credit din 26.04.2019, potrivit căruia clientul Lupaşco Victor, a beneficiat de la O.C.N. „Microinvest" S.R.L. de un credit în sumă de 780000 MDL, pe un termen de 36 luni, sunt achitate integral respectiv nu are datorii.

Ulterior, la 20.07.2023, urmare a interpelării executorului judecătoresc din 17.07.2023, către OCN „Microinvest" SRL ultimul comunică că - „Prin urmare Vă informăm că datoria debitorilor Lupaşco Victor, IDNP *****, SRL Fortvalex, IDNO *****şi Lupaşco Valeriu, IDNP *****(în continuare debitor) conform documentelor executorii emise de judecătoria Orhei (sediul Central) nr.2 - *****/2021 din *****şi nr.2- 1957/2021 din 01.11.2021 a fost radiate din contabilitatea Creditorului Ceden drept rezultat al cesionării dreptului de creanţă

către Cernat Vladimir (în continuare Creditorul Cesionar) în baza contractului cu privire la vînzarea drepturilor de creanţă şi drepturilor personale (fidejusiune), şi drepturilor reale (gaj/ipotecă) cu funcţie de garanţie a drepturilor de creanţă, autentificat de notarul Aureliu Şindilă la 03.08.2022 şi înregistrat sub numărul 1-475. Certificatele de creanţă anexate și prezentate în procedura de executare de către reprezentantul Astafiev Valeriu au fost preluate din dosarul nr. 25-468/2022, privind succesiunea în drepturi a Creditorului Cedent cu Creditorul Cesionar care se află pe rolul Judecătoriei Orhei, sediul central. Recurentul a menționat că acestea au fost prezentate la solicitarea judecătorului cît și a reprezentanţilor debitorilor pentru a dovedi veridicitatea executării contractului nr. 1-475 din 03.08.2022 de către Creditorul Cesionar și excluderea oricăror dubii privind faptul că Creditorul Cedent ar urmări în continuare datoriile debitorilor cedaţi în paralel cu Creditorul Cesionar".

La caz, constată că, executorul judecătoresc chiar dacă la depunerea explicaţiilor către instanţă nu avea recepţionat răspunsul respectiv, acesta din urmă urma să-l expedieze instanţei suplimentar pentru evitarea emiterii unei încheieri nefondate. Deci, O.C.N. „Microinvest" S.R.L. solicită încasarea repetată a banilor de la debitori, chiar dacă acestea nu figurează ca debitori în contabilitatea companiei date.

Referitor la poziţia instanţei că contestaţia a fost depusă tardiv, a menționat că constatările instanţei de fond sunt absolut neîntemeiate şi sunt în contradicţie cu starea de fapt şi de drept, ceia ce denotă examinarea superficială a cauzei din următoarele considerente.

Astfel, invocând prevederile art. 2, 9, 66 alin. (2) al Codul de executare, 402 alin. (l) din Codul civil, art. 9, 10 alin. (l) şi (3) CPC, a menționat că din cererea privind contestarea actelor executorului judecătoresc înaintate către instanţă la 30.05.2023 a fost expres menţionat faptul că, la 04 aprilie curent prin intermediul poştei electronice de la reprezentantul creditorului O.C.N. "Microinvest" S.R.L., a parvenit încheierea executorului judecătoresc Stoian Grigore nr.176-15962/2023 din 18.01.2023 de primire spre executare a documentul executoriu nr.2-*****/2021 din 13.09.2021, emis de judecătoria Orhei (sediul Central) privind încasarea de la Lupaşco Victor Gheorghe în beneficiul O.C.N. "Microinvest" S.R.L datoria în sumă totală de 191835,64 lei.

La 14.04.2023, Lupaşco Victor s-a adresat cu o cerere către OCN „Microinvest" S.R.L., intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 21.04.2023, dosar nr. 25-1535/23 (judecător Badan-Melnic Eleonora), care a fost recepţionată la 18 mai 2023, a fost restituită cererea sus mentionată. În încheierea contestată, la pct. 44-45, instanţa indică acest fapt, însă din conţinut rezultă că, instanţa a considerat

că, urma să fie anexată această încheiere. La caz, constată neîntemeiată această afirmaţie, deoarece în cerere a fost indicată data emiterii actului judecătoresc, numărul dosarului, judecătorul care a emis încheierea, cît şi indicaţiile instanţei. Astfel, actul respectiv este public şi putea fi accesat pe portalul instanţelor judecătoreşti, or de solicitat prin încheiere confirmarea acestuia.

Debitorul Lupaşco Victor în cererea depusă a indicat circumstanţele indicate *supra* şi ţinînd cont de indicaţiile din încheierea de restituire a lichidat neajunsurile constatate şi a depus cererea în termenul indicat. Astfel, reieşind din dispoziţiile normelor sus-citate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma raţionalismului pretenţiilor înaintate în raport cu circumstanţele de fapt şi de drept invocate, consideră concluzia instanţei de fond de respingere a contestaţiei ca fiind tardivă neîntemeiată, în condiţiile în care contestaţia depusă de Lupaşco Victor nu este una tardivă.

Or, Lupaşco Victor a recepţionat încheierea executorului judecătoresc nr. l76-15962/2023 din 18.01.2023 la 04 aprilie 2023, la 14 aprilie 2023 a depus contestaţie împotriva acesteia, prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 21 aprilie 2023 (recepţionată la 18.05.2023), contestaţia a fost restituită, iar contestaţia repetată împotriva acţiunilor executorului judecătoresc a fost depusă la data de 30 mai 2023.

La acest capitol reţine că, potrivit art. 402 alin. (l) din Codul civil, dacă instanţa de judecată a restituit cererea, a scos cererea de pe rol sau a anulat ordonanţa judecătorească, cursul prescripţiei extinctive care a început până la intentarea acţiunii continuă fără întrerupere. (2) Cu toate acestea, dacă reclamantul, în termen de 6 luni de la data când a devenit irevocabilă încheierea de restituire a cererii, de scoatere a cererii de pe rol sau de anulare a ordonanţei, depune o nouă acţiune, prescripţia este considerată întreruptă prin acţiunea precedentă cu condiţia ca noua acţiune să fie admisă.

Ca urmare, ţinînd cont de faptul că, anterior reclamantul s-a adresat în termen, cu aceiași cerere de judecată la Judecătoria Chişinău (sediul Centru) consideră că cererea depusă de Lupaşco Victor împotriva OCN „Microinvest” S.R.L., intervenient accesoriu Stoian Grigore este înaintată în termen.

Reieşind din norma legală sus indicată, conchide că, în cazul restituirii contestaţiei cursul prescripţiei extensive care a început până la intentarea contestaţiei continuă fără întrerupere doar dacă acţiunea nouă (contestaţia repetată) este admisă, iar în cazul respingerii acţiunii noi (contestaţiei repetate) prescripţia nu se consideră întreruptă. Prin urmare, în speţa dată, instanţa de fond poate să se expune asupra tardivităţii doar în cazul în care va ajunge la concluzia că în fond contestaţia este neîntemeiată.

La caz, prima instanţa nu s-a expus asupra fondului contestaţiei**,** dar s-a pronunţat doar asupra termenului depunerii acesteia, ceia ce vine în contradicţie

cu prevederile art. 402 alin. (2) din Codul civil. În consecinţă, conform motivelor de fapt şi de drept invocate în prezentul recurs, constată că, instanţa de fond a emis o încheiere nefondată şi neîntemeiată, examinând cauza superficial, ignorînd normele procedurale şi actele anexate.

În încheierea instanţei nr. 25-2123/23 din 05 iunie 2023 (f.d.23), judecătorul a obligat executorul judecătoresc să prezinte copia certificată a procedurii de executare și să dea explicaţii scrise la actele contestate. Atrage atenţia Colegiului civil că, la materialele cauzei date nu a fost prezentată copia procedurii de executare nr.176-15962/23 din 18.01.2023 intentată în privinţa contestatarului Lupaşco Victor. Însă a fost prezentată procedura de executare nr. 176-15960/23 din 18.01.2023 intentată în privinţa debitorului Lupaşco Valeriu.

La 31 ianuarie 2024, conform Fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Nelea Budăi.

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ conchide că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi restituirea cauzei spre rejudecare, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 425 din Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul civil reține că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 12 decembrei 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 15 ianuarie 2024, în termenului legal, avînd în vedere că încheierea instanței de fond contestată a fost recepționată la 09 ianuarie 2024 (f.d. 99).

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanţei judecătoreşti (hotărîri, încheieri, decizii, ordonanţe), precum şi a actelor unor alte autorităţi în cazurile prevăzute de lege.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Conform art. 16 din Codul de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Prevederile art. 9 din Codul de executare, stipulează că participanții la procedura de executare, alte persoane interesate ale căror drepturi ori interese ocrotite de lege au fost încălcate printr-un act de executare pot ataca actul în conformitate cu legea

În conformitate cu art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condiţiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităţilor sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

Potrivit art. 66 alin. (1), (2) al Codului de executare, intentarea, amînarea, suspendarea şi încetarea executării silite, eliberarea sau distribuirea sumelor obţinute din executare, aplicarea şi ridicarea măsurilor de asigurare a executării, alte măsuri prevăzute de lege se dispun de executorul judecătoresc prin încheiere, care trebuie să cuprindă: a) data şi locul adoptării, numărul procedurii de executare; b) numele executorului judecătoresc, adresa juridică a biroului său; c) procedura de executare asupra căreia se adoptă încheierea; d) chestiunea asupra căreia se adoptă încheierea; e) motivele care au determinat adoptarea încheierii şi legea care a fost aplicată la adoptare; f) dispoziţia executorului judecătoresc; g) calea şi termenul de contestare a încheierii; h) semnătura şi ştampila executorului judecătoresc. Încheierea executorului judecătoresc este executorie de drept din momentul emiterii şi poate fi contestată, în termen de 10 zile de la data comunicării, în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială biroul executorului judecătoresc îşi are sediul sau, în cazul municipiului Chişinău, în instanţa de judecată în a cărei circumscripţie camera teritorială a executorilor judecătoreşti a

stabilit competenţa teritorială a executorului judecătoresc, dacă legea nu prevede altfel. Contestarea încheierilor executorului judecătoresc nu poate fi temei de suspendare a executării, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezentul cod.

Conform art. 161 alin. (1) din Codul de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acţiunile/inacţiunea acestuia pot fi contestate de către părţi şi de alţi participanţi la procesul de executare, precum şi de terţii care consideră că prin actele de executare sau acţiunile/inacţiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege.

Din materialele cauzei s-a stabilit că prin încheierea nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023, executorul judecătoresc a primit spre executare și a intentat procedura de executare a documentului executoriu în cauză.

În aceeași zi, la 18.01.2023 de către executorul judecătoresc Stoian Grigore a fost emisă încheierea de asigurare a executării documentelor executorii.

În corespundere cu prevederile art. 67 alin. (1) Cod de Executare, actele executorului judecătoresc se trimit destinatarului prin poştă, cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire, sau prin orice alt mijloc care să asigure transmiterea textului cuprins în act şi confirmarea primirii lui (telegramă, fax, email etc.) ori se înmînează personal destinatarului ori altor persoane indicate la alin.(2) de către executorul judecătoresc din oficiu sau la cererea părţii interesate.

Potrivit contestației depuse, debitorul Lupașco Victor a recepționat încheierile contestate la 04.04.2023 (f.d. 3, verso).

La 30 mai 2023, Lupașco Victor s-a adresat în instanța de judecată cu contestația menționată cu privire la anularea încheierilor executorului judecătoresc cu nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023 și anularea altor încheieri emise în cadrul procedurii de executare nr.176- 15962/2023 din 18.01.2023 în privința lui Lupașco Victor.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 decembrie 2023, a fost respinsă ca tardivă contestația înaintată de Lupașco Victor către OCN „Microinvest” SRL, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la anularea încheierii de primire spre executare și intentare a procedurii de executare nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023 și anularea altor încheieri emise în cadrul procedurii de executare nr. 176-15962/2023 din 18.01.2023, în privința lui Lupașco Victor.

Pentru a decide astfel, instanța a reținut că avînd în vedere că din momentul în care debitorul a aflat despre existența încheierilor contestate au trecut 56 zile, a conchis că prezenta contestație urmează a fi respinsă ca tardivă. Or, termenul prevăzut de art. 66 alin. (2) din Codul de executare, este unul de decădere - intervalul de timp înăuntrul căruia titularul unui drept subiectiv este obligat, printr-o dispoziţie legală imperativă, să-şi exercite acel drept, sub sancţiunea stingerii dreptului respectiv. La fel, instanța de fond a reținut că deși contestatarul

susține că anterior a sesizat instanța de judecată la data de 14.04.2021, o asemenea probă la materialele cauzei lipsește. La fel, lipsește dovada că a fost emis un asemenea act de dispoziție al instanței - încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Badan-Melnic Eleonora prin care contestația a fost restituită.

Drept urmare, instanța de recurs consideră că instanța pripit a dispus respingerea cererii de contestare ca fiind tardivă, or din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că, în termenul legal, la 14 aprilie 2023, Lupașco Victor s-a adresat cu o cerere către SRL „Microinvest", intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc (f.d. 121).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 aprilie 2023, în temeiul prevederilor art. 170 alin. (1) lit. e), alin. (2), (4) și (5) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea depusă de Lupașco Victor către SRL „Microinvest", intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc (f.d. 121).

Astfel, conform mențiunii de pe plic și informației prezentate din extrasul de pe pagina trimiterilor poștale, gestionată de Poșta Moldovei, copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 21 aprilie 2023, a fost recepționată de către Lupașcu Victor la 18 mai 2023 (f.d. 122, verso).

Iar, la 30 mai 2023, repetat debitorul Lupașco Victor, fiind reprezentat de avocatul Astafiev Valeri, a depus prezenta contestație către creditorul OCN „Microinvest" SRL, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, în instanța de judecată.

Conform art. 402 al Codului civil, (1) Dacă instanța de judecată a restituit cererea, a scos cererea de pe rol sau a anulat ordonanța judecătorească, cursul prescripției extinctive care a început pînă la intentarea acțiunii continuă fără întrerupere. (2) Cu toate acestea, dacă reclamantul, în termen de 6 luni de la data cînd a devenit irevocabilă încheierea de restituire a cererii, de scoatere a cererii de pe rol sau de anulare a ordonanței, depune o nouă acțiune, prescripția este considerată întreruptă prin acțiunea precedentă cu condiția ca noua acțiune să fie admisă.

Astfel, Colegiul civil reține că simpla depunere a acțiunii în justiție (fie că prin depunerea unei cereri de chemare în chemare în judecată la cancelaria instanței judecătorești, ori prin notificarea unei cereri de arbitrare) nu produce efectul de a întrerupe cursul prescripției extinctive, ci este necesar titularul dreptului la acțiune să respecte atât premisele acestui drept, cât și condițiile de exercitare a acestui drept.

Totodată, simpla întrunire a premiselor dreptului la acțiune de către titular nu este suficientă pentru pornirea procesului civil și, deci, pentru producerea efectului întreruptiv al cursului prescripției extinctive. Acțiunea trebuie de asemenea să îndeplinească condițiile legale de exercitare a dreptului la acțiune prin respectarea de către reclamant a ordinii procesuale prevăzute de lege pentru adresarea în instanță cu cererea de chemare în judecată. În funcție de faza procesuală la care se constată nerespectarea condițiilor de exercitare a dreptului la acțiune, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată conform art. 170 CPC (la etapa de primire a cererii) sau scoate cererea de pe rol conform art. 267 CPC (după primirea cererii). Ca punct de pornire, și în aceste cazuri, acțiunea nu are niciun efect întreruptiv, așa cum arată expres art. 402 alin. (1) — prescripția „continuă fără întrerupere".

Alin. (2), introdus la 1 martie 2019, prevede o importantă excepție de la principiul că nerespectarea condițiilor de exercitare a acțiunii nu are efect întreruptiv asupra prescripției extinctive. Scopul ei este de a acorda o șansă titularului dreptului la acțiune, o singură șansă, să își mai exercite o dată acest drept cu condiția că între data rămânerii irevocabile a actului judecătoresc prin care se constată unul din cele trei incidente și data introducerii noii acțiuni nu trece mai mult de 6 luni.

Așadar, a doua acțiune (repetată) dacă este introdusă cu respectarea condițiilor de exercitare în termenul de 6 luni, are efect întreruptiv retroactiv - din data introducerii primei acțiuni. Răgazul de 6 luni se aplică indiferent de durata termenului de prescripție: se aplică în egală măsură termenului general de prescripție de 3 ani, sau termenelor mai lungi ori mai scurte, chiar și termenelor de prescripție de 30 de zile, prevăzute pentru anumite acțiuni. La fel, este irelevant cât timp a durat procedura de examinare a primei acțiuni înainte de survenirea incidentului procedural arătat la alin.(1). Sigur, interesul practic al efectului întreruptiv retroactiv este atunci când termenul de prescripție extinctivă ce curgea în mod normal expirase pe durata procedurii de examinare a primei acțiuni, iar acțiunea repetată, dacă nu ar exista alin. (2), ar fi deja tardivă.

Termenul începe să curgă din ziua ce urmează ziua în care a devenit irevocabilă încheierea de restituire a cererii, de scoatere a cererii de pe rol sau de anulare a ordonanței. La aplicarea articolului este irelevant dacă titularul dreptului a exercitat o cale de atac în privința încheierii judecătorești sau nu.

La fel, efectul întreruptiv retroactiv survine indiferent de eventuala culpă a titularului dreptului în greșeala procedurală care a dus la restituirea cererii, scoaterea cererii de pe rol sau anularea ordonanței.

Colegiul civil mai reține că o altă condiție a efectului întreruptiv retroactiv este acțiunea repetată să fie admisă. În alte cuvinte, se cere ca acțiunea repetată să fie examinată în fond și admisă de instanța competentă.

Când se ridică excepția de tardivitate în acțiunea repetată, judecătorul poate verifica: 1) dacă prima acțiune era prescrisă extinctiv. Dacă este prescrisă, atunci este limpede că și acțiunea repetată este prescrisă extinctiv. Deci, se poate admite excepția de tardivitate prin încheiere; 2) dacă s-a depășit termenul de 6 luni, reclamantul nu poate invoca efectul întreruptiv retroactiv, deci, se poate examina strict prescrierea extinctivă a acțiunii repetate. În cazul în care prima acțiune nu era prescrisă extinctiv și s-a respectat termenul de 6 luni. În acest caz, instanța de judecată nu poate soluționa excepția de tardivitate fără a soluționa fondul cauzei. Așadar, instanța ar trebui să soluționeze excepția odată cu pronunțarea hotărârii judecătorești pe fond.

Prin urmare, Colegiul civil consideră că ținând cont de faptul că anterior debitorul Lupașcu Victor s-a adresat în termen cu aceeași contestație în instanța de judecată, o dată cu depunerea acțiunii cursul prescripției extinctive care a început pînă la intentarea acțiunii continuă fără întrerupere. Cu toate acestea, dacă reclamantul, în termen de 6 luni de la data cînd a devenit irevocabilă încheierea de restituire a cererii, de scoatere a cererii de pe rol sau de anulare a ordonanței, depune o nouă acțiune, prescripția este considerată întreruptă prin acțiunea precedentă cu condiția ca noua acțiune să fie admisă.

Prin urmare, în asemenea condiții, instanța de recurs consideră că respingerea cererii ca fiind tardivă, fără examinarea argumentelor pe fond, nu poate fi admisă, or, acest fapt ar constitui o încălcare a dreptului de acces la justiție.

În consecință, Colegiul civil consideră pripită concluzia instanței de fond cu privire la necesitatea respingerii cererii ca fiind tardivă, fapt care impune necesitatea admiterii recursului, casării încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 decembrie 2023 și trimiterii cauzei la rejudecare, în aceeași instanță și în același complet de judecată, pentru soluționarea argumentelor pe marginea ilegalității încheierii contestate.

Totodată, instanța de recurs subliniază că la rejudecarea contestației depuse de Lupașcu Victor instanța de fond urmează să verifice circumstanțele expuse, să cerceteze înscrisurile administrate în cauză și să emită o încheiere legală și întemeiată.

În conformitate prevederile art. 427 lit. b) şi 428 al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Astafiev Valeri în interesele lui Lupașcu Victor.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 decembrie 2023, emisă la contestația înaintată de Lupașco Victor către OCN „Microinvest”

SRL, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Stoian Grigore cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, cu restituirea spre rejudecare, în aceeași instanță și în același complet de judecată, a problemei soluționată prin încheierea casată.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ina Dutca